

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

NA ROK SZKOLNY 2020/2021
W ZSP SZKOLE PODSTAWOWEJ
im. ks. Pawła Chmielewskiego
w Klebarku Wielkim

Opracowała: Emilia Pawlina - Łachacz

Spis treści:

- I. Wstęp
- II. Podstawowe przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego
- III. Funkcjonowanie Wewnętrzшкольного Systemu Doradztwa Zawodowego w ZSP SZKOLE PODSTAWOWEJ im. ks. Pawła Chmielewskiego w Klebarku Wielkim
- IV. Działalność nauczycieli oraz pedagoga szkolnego realizujących zadania doradcy zawodowego w ramach WSDZ.
- V. Efekty z działalności Wewnętrzшкольного Systemu Doradztwa Zawodowego

Załącznik nr 1

Podstawowe pojęcia z zakresu doradztwa zawodowego

I. Wstęp

Człowiek we współczesnym świecie jest zmuszony wielokrotnie zmieniać zawód i uzupełniać posiadane już kwalifikacje w poszukiwaniu nowej pracy. Pomoc doradców zawodowych lub innych osób zajmujących się doradztwem zawodowym, powinna być dostępna na każdym etapie życia człowieka. Pracodawcy coraz częściej poszukują osób zaangażowanych, dyspozycyjnych i umiejących pracować w zespole. Dlatego tak ważne staje się przygotowanie młodych ludzi do aktywności na rynku pracy i świadomego planowania drogi rozwoju.

Uczenie się przez całe życie i rozwijanie różnorodnych kompetencji staje się nieodłącznym elementem naszego życia oraz ułatwia dobre funkcjonowanie na rynku pracy. Młody człowiek dokonuje wyborów dotyczących zdobycia wykształcenia czy kwalifikacji zawodowych. Powinien być świadomy własnych zasobów, znajomości rynku edukacyjnego oraz świata zawodów jak i rynku pracy. Dlatego niezwykle istotnym zadaniem szkoły staje się wyposażenie uczniów w umiejętności, które potem są przydatne w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

Powyższe potrzeby generują konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni uczniom nie tylko poznanie możliwości zdobycia zawodów oferowanych przez szkoły, oraz wymagań jakie stawiają one kandydatom, ale umożliwi także rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji oraz zainteresowań w aspekcie życzeniowym i rzeczywistym.

Tym wyzwaniem próbuje sprostać Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) oraz zatrudnieni w szkole pedagodzy szkolni koordynujący jego działanie.

Istotną rolą WSDZ jest wyposażenie ucznia w wiedzę i umiejętności konieczne w planowaniu kariery zawodowej tj. poznanie własnych zasobów (zainteresowań, zdolności, uzdolnień, kompetencji i predyspozycji zawodowych), reguł regulujących rynek pracy i źródeł informacji dotyczących lokalnego rynku pracy oraz trendów ogólnopolskich i europejskich.

WSDZ stwarza uczniowi realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej – poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zasad rządzącym rynkiem pracy, uzyskania informacji o lokalnym rynku pracy, zaplanowania własnej kariery zawodowej.

II. Podstawowe przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego – regulujące kwestie udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia oraz wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół:

- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. jako jedno z 6 głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej. Zdecydowana większość państw Unii Europejskiej już od dawna stosuje to zalecenie w praktyce.
- Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 maja 2004-9286/04 jest to najważniejszy do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego. „Wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr.118, poz. 1112, Nr 137, poz. 1304, Nr 203, poz. 1966, Nr 228, poz. 2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) – dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61 poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz.96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu

poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013. 532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487)
- Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003 r. jako jeden z priorytetów uznaje tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych.

III. Funkcjonowanie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w SZKOLE PODSTAWOWEJ im. ks. Pawła Chmielewskiego w Klebarku Wielkim

1. **Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ w Szkole Podstawowej (Zgodnie z „Regulaminem organizacji zajęć w czasie reżimu sanitarnego oraz zasadami przygotowania szkoły do pracy z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19*)**

***Regulamin jest dostępny jako Załącznik nr. 1 do Zarządzenia Dyrektora Szkoły.**

Dyrektor szkoły

mgr Jolanta Maciejewska

mgr Emilia Pawlina-Łachacz – nauczyciel prowadzący zajęcia z doradztwa zawodowego

2. Osoby współuczestniczące

- Wychowawcy klas
- Pedagog szkolny
- Nauczyciele przedmiotowi
- Instytucje zajmujące się kształtowaniem kariery zawodowej i inne osoby wspomagające działania doradcze

3. Potrzeba Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa w szkole

Stworzenie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w ramach którego doradca zawodowy pomaga uczniom w samopoznaniu własnych predyspozycji zawodowych /osobowości, potrzeb, uzdolnień, zainteresowań, możliwości/, w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy i w złagodzeniu startu zawodowego, to cel, którego realizacja niesie wiele korzyści. Uczeń i jego rodzic w każdej chwili mieliby zapewniony dostęp do usług doradczych, nie byłoby osamotnieni w rozwiązywaniu problemów edukacyjno-zawodowych. U podstaw wprowadzenia WSDZ w szkołach leży przekonanie, że środowisko szkolne odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowych uczniów, a także w trakcie uczenia się zawodu w wybranych szkołach w okresie późniejszym.

Bazując na koncepcji rozwoju zawodowego E. Ginzbura, który na podstawie badań empirycznych wyróżnił trzy okresy w procesie rozwoju zawodu tj.:

- Okres wyboru na podstawie fantazji, występujący przed okresem dojrzenia płciowego/do roku życia/
- Okres wyboru próbnego, występujący w okresie adolescencji /11-17 rok życia/, a w nim podokresy: zainteresowań, zdolności, wartości, przejściowy.
- Okres realistycznego wyboru, trwający do wczesnej dorosłości /od 17 roku życia/ z następującymi podokresami: eksploracji, krystalizacji, specyfikacji.

Ważnym wydaje się stworzenie realnych możliwości by właśnie pedagog szkolny, w ramach Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, wspierał uczniów w przechodzeniu przez te okresy, dostarczał mu niezbędnych informacji, kształtował przydatne umiejętności i cechy zachowania.

4. Założenia Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa:

- Wybór zawodu nie jest procesem będącym sekwencją decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia
- Na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy
- Na wybór zawodu wpływają główne cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne a także wpływ otoczenia i aktywność własna
- Działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną)
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter

5. Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego.

5.1. W ramach pracy z nauczycielami (Radą pedagogiczną) obejmuje:

- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnętrznszkolnego systemu doradztwa zawodowego zgodnie ze statutem szkoły
- Określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole
- Realizację z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika

- Identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy

5.2. W ramach pracy z wychowawcami obejmuje:

Realizację zadań wynikających z programu wychowawczego i programu doradztwa zawodowego w formie pogadarek rozmów, warsztatów, dyskusji z uczniami, prezentowania materiałów informacyjnych z zakresu orientacji zawodowej itd.

5.3. W ramach pracy z pedagogiem szkolnym obejmuje:

Wspomaganie wychowawców, nauczycieli, rodziców i uczniów poprzez udostępnianie wszelkich niezbędnych wychowawcom materiałów typu: kwestionariusze, ankiety, ćwiczenia, karty zainteresowań, przygotowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego i struktury szkolnictwa w kolejnych etapach edukacyjnych; organizowanie spotkań ze specjalistami PPP, Urzędu Pracy, reprezentantami różnych zawodów np. rodzicami czy absolwentami.

5.4. W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- Prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów.
- Zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci
- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły
- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach
- Indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
- Gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej
- Przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy

5.5. W ramach pracy z uczniami obejmuje:

- Poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej
- Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych
- Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy
- Indywidualną pracę z uczniami mającymi problem z wyborem szkoły i zawodu
- Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego
- Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów
- Pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego
- Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.

5.6. Formy adresowane do uczniów:

- badanie zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz, ankiety)
- zajęcia grupowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych
- warsztaty udoskonalające umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem
- zajęcia warsztatowe uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych /CV, list motywacyjny/,
- zajęcia warsztatowe służące rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji
- udostępnianie informacji o zawodach, szkołach
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów i rozmowy wstępnej /kwalifikacyjnej/ z pracodawcami
- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm pracodawców/ praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/,

- zajęcia warsztatowe służące zapoznaniu z obowiązującym prawem pracy,
- spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy/ promowanie dobrych wzorców/
- udzielanie indywidualnych porad uczniom
- organizowanie wycieczek
- tworzenie baz danych o absolwentach szkoły
- tworzenie informacji o lokalnych firmach i pracodawcach
- organizowanie dni otwartych szkoły/ oferta edukacyjna placówki, jej promocja/
- opracowanie informacji na stronę internetową szkoły poświęconych zagadnieniom planowania kariery i pracy zawodowej,

5.7. Formy adresowane do rodziców:

- organizowanie dni otwartych szkoły/ oferta edukacyjna placówki, jej promocja/
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej/ o zawodach o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych,
- opracowanie informacji na stronę internetową szkoły poświęconych zagadnieniom planowania kariery i pracy zawodowej.

5.8. Formy adresowane do nauczycieli /rad pedagogicznych/:

- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą
- śledzenie losów zawodowych absolwentów
- organizowanie dni otwartych szkoły / oferta edukacyjna placówki, jej promocja/

- stworzenie wspólnie z uczniami informacji poświęconych zagadnieniom planowania kariery i pracy zawodowej.

5.9. Formy adresowane do środowiska lokalnego i lokalnego samorządu:

- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców /praktyki zawodowe/, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia

- współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy/ urzędy pracy, centrum kariery/,

IV. Działalność nauczycieli oraz pedagoga szkolnego realizujących zadania doradcy zawodowego w ramach WSDZ.

1. Cele:

- Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej,
- Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej
- Przygotowanie ucznia do roli pracownika
- Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji wychowawczych
- Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

2. Zadania:

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych
- Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym na temat: rynku pracy trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym,

- Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej poprzez przygotowanie ich do aktywnego poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy oraz wyposażenie ich w wiedzę na temat reguł i trendów rządzących rynkiem pracy.
- Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy itp.
- Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie: tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły, realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej
- Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (Internet, CD, wideo itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym
- Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa centrum kariery, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, itp.

3. Korzyści wynikające z działalności pedagoga szkolnego realizującego zadania doradcy zawodowego

3.1. Dla indywidualnych odbiorców:

- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców
- Poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe
- Ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy
- Świadomość możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucenia szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów

3.2. Dla szkoły:

- Realizacja zobowiązań wynikających z ustawy i dotyczących „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”

3.3. Dla władz lokalnych:

- Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki
- Podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu
- Zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych

3.4. Dla pracodawców:

- Zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów świadomych oczekiwań rynku pracy.

3.5. Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze, w ramach WSDZ, mogą być realizowane w ramach:

- lekcji wychowawczych
- lekcji przedmiotowych
- zastępstw na lekcjach przedmiotowych
- zajęć pozalekcyjnych (warsztaty)
- wycieczek
- indywidualnych porad.

V. Efekty z działalności Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego:

1. Uczniowie znają siebie, swoje mocne strony, cechy psychiczne (osobowość)
2. Uczniowie zdobędą informację o różnych zawodach
3. Uczniowie będą lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy
4. Poznają środowisko pracy, zadania i czynności związane z wykonywanymi zawodami
5. Zdobędą wiedzę na temat wykonywanych zawodów, używanych narzędzi pracy, predyspozycji niezbędnych do wykonywania danego zawodu

6. Poznają rynek pracy
7. Uczniowie potrafią efektywnie komunikować się ze sobą
8. Uczniowie zdobędą umiejętność komunikowania się z ludźmi (przedstawicielami różnych zawodów)
9. Uczniowie potrafią prezentować siebie jako wykonawcy określonego zawodu
10. Uczniowie potrafią zaprezentować swoje umiejętności
11. Uczniowie rozpoznają swoje predyspozycje niezbędne do wykonywania określonych czynności
12. Uczniowie łatwiej podejmują decyzje o dalszym kształceniu
13. Uczniowie zdobędą wiedzę o systemie szkolnictwa ponadgimnazjalnego – typach i rodzajach szkół
14. Uczniowie posiadają informację o zasadach rekrutacji do poszczególnych typów szkół
15. Uczniowie zdobędą wiedzę dotyczącą radzenia sobie w sytuacjach trudnych, np. przystosowanie się do nowych warunków pracy.
16. Uczniowie będą dokonywać selekcji informacji związanych z rynkiem pracy
17. Rodzice i nauczyciele uzyskają pomoc i wsparcie w zakresie wiedzy zawodoznawczej
18. Rodzice i nauczyciele uzyskają rzetelną informację o rynku pracy, o możliwości kształcenia młodzieży gimnazjalnej
19. Uzyskanie przez rodziców indywidualnych porad zawodowych.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Podstawowe pojęcia z zakresu doradztwa zawodowego

DORADCA ZAWODOWY

Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej (por. *Klasyfikacja zawodów i Specjalności*. 1995. Wyd. MPiPS. Tom V Zeszyt 2 cz. II. s.497).

DORADZTWO ZAWODOWE

Doradztwo zawodowe polega na realizacji w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, w publicznych szkołach i publicznych placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 650), zwanej dalej „ustawą”, **działań w celu wspierania dzieci i uczniów oraz słuchaczy w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz przygotowania do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, które prowadzą do podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych przez uczniów i słuchaczy.**

(Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 650)

W klasach VII i VIII publicznych szkół podstawowych oraz w publicznych szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a-c ustawy, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, doradztwo zawodowe jest realizowane w formie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy, które mają na celu

wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego planowania kariery, podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, z uwzględnieniem ich zainteresowań i uzdolnień oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

§ 4. 1. (Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 650)

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji (por. K. Lelińska: *Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji, (1999) Problemy poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego Nr. 2/11. S. 29).*

PORADNICTWO ZAWODOWE:

Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces. (por.: *Ogólne zasady funkcjonowania poradnictwa zawodowego w systemie urzędów pracy.*(1996) Wyd. KUP. S. 4, maszynopis).

INFORMACJA ZAWODOWA

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji. (por.: K. Lelińska: *Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu metodą zajęć praktycznych.* (1985). WSiP. s. 35)

ORIENTACJA ZAWODOWA:

Doradztwo zawodowe w formie orientacji zawodowej, o której mowa w ust. 1, jest realizowane w trakcie bieżącej pracy z uczniami lub przez zintegrowane działania nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców, o których mowa w art. 96 ust. 2 ustawy, doradców zawodowych, pedagogów lub psychologów.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego w formie orientacji zawodowej, o której mowa w ust. 1, są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy.

Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 650)

Działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji – mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły. (por.: K. Lelińska: *Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji* (1999)s. 29).

INFORMACJA EDUKACYJNA:

Zbiory danych potrzebne jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem (opr. G. Sołtysińska).

ZAWÓD:

Wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie (por.: J. Szczepański. Czynniki kształtujące zawód i strukturę zawodową. Socjologia zawodów (1965) KiW.)

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA:

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 16 ustawy, określa ogólne cele i działania związane z realizacją doradztwa zawodowego w szkole oraz podmioty, z którymi współpracuje szkoła przy realizacji doradztwa zawodowego.

Na podstawie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 16 ustawy, jest opracowywany program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny, który zawiera:

1) działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym:

- a) tematykę działań,
- b) metody i formy realizacji działań,
- c) adresatów działań,
- d) terminy realizacji działań,

§ 7. 1. Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 650).

Ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy (opr. A. Łukaszewicz).